

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Verzoek tot oprichting EHRI-ERIC aan de Europese Commissie

Aanleiding

De European Holocaust Research Infrastructure (EHRI) is een internationale onderzoeksinfrastructuur in oprichting op het gebied van Holocaust onderzoek. Door het aanvragen van de status van European Research Infrastructure Consortium (ERIC), verschuift het onderzoek van EHRI van voornamelijk nationaal naar transnationaal. Hierdoor komen nieuwe inzichten in de gedeelde geschiedenis binnen handbereik.

De oprichtingsdocumenten zijn door alle toekomstige lidstaten goedgekeurd. De ERIC-status voor EHRI kan nu bij de Europese Commissie (EC) worden aangevraagd. Met deze nota vragen wij u de bijgevoegde brief te ondertekenen waarin u samen met de andere lidstaten de EC deze aanvraag doet.

Reden spoedstuk: EHRI-ERIC wil haar inauguratie in januari 2025 doen ten tijde van de herdenking van 80 jaar bevrijding Auschwitz. Om dat te halen moeten de stukken begin juli ingediend worden bij de EC. De EC heeft tijd nodig voor haar proces om de oprichting van een ERIC goed te keuren. Als we tot na het zomerreces zouden wachten dan halen we het niet meer.

Geadviseerd besluit

Advies: de bijgevoegde brief aan de EC ondertekenen.
Met deze brief vraagt u - samen met de beoogde lidstaten - de EC om EHRI te erkennen als een ERIC onder Europees recht.

Kernpunten

U dient hiermee de aanvraag bij de EC in om EHRI te erkennen als een ERIC.

Toelichting

Welke landen willen lid worden van EHRI ERIC

Oostenrijk, Duitsland, Kroatië en Slowakije hebben de getekende request letters aan ons gestuurd. De request letters van Tsjechië, België, Roemenië en Israël zitten in de pijplijn en verwachten we voor het einde van augustus te kunnen toevoegen aan de indiening. De UK en Polen

Onderzoek en Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

3 juli 2024

Referentie

46440374

Bijlagen

1. Brief ter ondertekening met als bijlagen:
 - de oprichtingsdocumenten (statuten met financiële annex, Scientific and Technical Description, Brief van FIN over vrijstelling van BTW en Accijns)
 - getekende request letters van deelnemende landen
2. Brief OCW met reservering middelen voor hosten van EHRI-ERIC

staan positief tegenover deelname aan EHRI-ERIC, maar hebben wegens hun nationale politieke situatie langer de tijd nodig om de handtekening te zetten.

Datum
3 juli 2024

Financiële risico's voor OCW

OCW en VWS hebben aangegeven beiden bij te dragen aan de kosten (elk €90.000 in 2023-2024 en €150.000 in 2025-2035) voor deelname en hosting van EHRI ERIC bij het NIOD tot 2035, zie de laatste bijlage. Het resterende bedrag (jaarlijks een paar duizend euro) zal door het KNAW-instituut NIOD worden betaald.

Verder zijn er geen financiële implicaties.

Wat is een ERIC?

Een ERIC is een in alle EU-landen (en geassocieerde landen plus VK) erkende rechtspersoon voor onderzoeksinfrastructuren, en heeft de flexibiliteit om zich aan te passen aan de specifieke eisen van een infrastructuur. Een ERIC kent een sneller oprichtingsproces dan een internationale organisatie. Een ERIC kan zijn eigen aanbestedingsregels opstellen en is vrijgesteld van BTW en accijns. Een ERIC wordt opgericht door de Europese Commissie op verzoek van de deelnemende landen. Uiteindelijk zal de Eurocommissaris de oprichtingsstatuten tekenen en publiceren in het Official Journal.

Processtappen voor het indienen van de ERIC-stukken van EHRI door Nederland

Stap 1 is een check door de Europese Commissie op alle stukken om te zien of de stukken voldoen aan alle vereisten. Stap 2 is de indiening van de definitieve stukken waarbij de statuten getekend moeten zijn door de ministers van alle deelnemende landen. Dit proces vindt plaats nadat het commentaar van de Europese Commissie is ontvangen en verwerkt. Stap 1 is gezet op 11 juli 2023 en we hebben eind februari 2024 het commentaar van de EC ontvangen en de aanpassingen zijn op 2 april jl. goedgekeurd door de interim General Assembly. Sindsdien is aan de betrokken landen gevraagd om hun formele commitment aan EHRI-ERIC te kennen te geven via het sturen van een request letter. Nu we van 4 landen deze brief hebben ontvangen, kunnen we overgaan tot Stap 2.

Rol NWO bij EHRI-ERIC

Zodra de ERIC is opgericht, zal NWO namens Nederland in de General Assembly zitting nemen. Zoals bij elk lidmaatschap van een ERIC, en zeker bij een ERIC met een zetel in Nederland, zal de betrokkenheid van het ministerie gewaarborgd blijven via regelmatig overleg met de gedelegeerden en de ERIC. Het mandateren heeft geen financiële gevolgen voor OCW.

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Onderzoek en
Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

15 juli 2024

Referentie

47110500

Bijlagen

1: Kamerbrief

Intern OCW afgestemd

COM

Interdepartementaal
afgestemd

VWS

Extern afgestemd

KNAW-NIOD

Kamerbrief belangrijke stap gezet in de oprichting van EHRI

Aanleiding

U ontvangt deze Kamerbrief op uw verzoek tot het informeren van de Tweede Kamer over het proces van oprichting van EHRI, het European Holocaust Research Infrastructure. U zal deze Kamerbrief samen met de staatsecretaris Jeugd, Preventie en Sport verzenden vanwege zijn coördinatie binnen het kabinet van de holocaust herdenking en de medefinanciering van EHRI. Dit volgt op uw eerdere besluit (zie de Proza-zaak 1570783) tot indiening van de brief bij de Europese Commissie (EC) met de vraag om de status van European Research Infrastructure Consortium (ERIC) aan EHRI toe te kennen (zie onderstaande toelichting).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met de verzending van bijgaande Kamerbrief mede ondertekend door de staatsecretaris Jeugd, Preventie en Sport over het verzoek tot oprichting EHRI-ERIC aan de Europese Commissie.

Kernpunten

In zowel de Kamerbrief als bijbehorend persbericht deelt u de belangrijke stap die is gezet in de oprichting van European Holocaust Research Infrastructure (EHRI). De Kamerbrief gaat in op:

- De aankondiging van het indienen van het verzoek tot oprichting EHRI-ERIC aan de Europese Commissie.
- De doelstelling van EHRI om alle openbare informatie over de Holocaust uit verschillende landen te bundelen en eenvoudig toegankelijk te maken. Zo komt er meer ruimte voor onderzoek naar de Holocaust en krijgen we meer inzicht in onze gedeelde geschiedenis.
- Een overzicht van de deelnemende landen en welke type informatiebronnen er gebundeld worden binnen EHRI.
- De aankondiging dat Nederland de host (hoofdzetel) zal zijn van EHRI en dat deze rol door KNAW-NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies) zal worden ingevuld.
- Dat de Nederlandse financiering van €300.000 per jaar wordt ingevuld door OCW en VWS voor de jaren 2025-2035 en dat ook KNAW-NIOD een deel van de kosten draagt.

Toelichting

- De European Holocaust Research Infrastructure (EHRI) is een internationale onderzoeksfaciliteit in oprichting op het gebied van Holocaust onderzoek. Door het aanvragen van de status van European Research Infrastructure

Consortium (ERIC), verschuift het onderzoek van EHRI van voornamelijk nationaal naar transnationaal. Hierdoor komen nieuwe inzichten in de gedeelde geschiedenis binnen handbereik.

- Een ERIC is een in alle EU-landen (en geassocieerde landen plus VK) erkende rechtspersoon voor onderzoeksinfrastructuren, en heeft de flexibiliteit om zich aan te passen aan de specifieke eisen van een infrastructuur. Een ERIC kent een sneller oprichtingsproces dan een internationale organisatie. Daarnaast kan een ERIC zijn eigen aanbestedingsregels opstellen en is vrijgesteld van BTW en accijns. Een ERIC wordt opgericht door de Europese Commissie op verzoek van de deelnemende landen. Uiteindelijk zal de Eurocommissaris de oprichtingsstatuten tekenen en publiceren in het Official Journal.
- De oprichtingsdocumenten zijn door alle toekomstige lidstaten goedgekeurd. De ERIC-status voor EHRI kan daarmee bij de Europese Commissie (EC) worden aangevraagd.
- EHRI-ERIC wil graag haar inauguratie in januari 2025 laten plaatsvinden zodat dit samenvalt met de herdenking van 80 jaar bevrijding Auschwitz. Om dat te halen moeten de stukken begin juli ingediend worden bij de EC.
- De deelnemende landen naast Nederland zijn België, Duitsland, Israël, Kroatië, Oostenrijk, Polen, Roemenië, Slowakije, Tsjechië en het Verenigd Koninkrijk.

Datum

15 juli 2024